

## • דברי ה' לקין- פסוקים ו'- ז'

בעקבות תגובת קין ונפילת פניו (שהצטער מאד) אחרי שה' לא קיבל את מנחתו, ה' פונה אל קין ומדבר אליו:

**אונקלוס :** (ז) הלא אם תוטיב עובדך [=מעשיך] ישתביק [=יסלח] לך

**רש"י [ז]:**הלא אם תיטיב - כתרגומו פירושו:

**לפתח חטאת רובץ** - לפתח קברך חטאך שמור:

**ואליך תשוקתו** - של חטאת, הוא יצר הרע, תמיד שוקק ומתאוה להכשילך:

**ואתה תמשול בו** - אם תרצה תתגבר עליו:

**בפני קין מציב ה' אתגר לא להיכנע ליצר הרע שבו, מתוך הכרה מצד אחד בכוחו של יצר הרע, ומצד שני בכוחו של האדם לשלוט ביצר הרע שלו.**

## • הריגת הבל- פסוק ח'

פסוק זה מכיל את האירוע כולו, נבחן אותו ונגלה מה חסר לנו:

**ויאמר קין אל הבל אחיו** - חסר מה אמר קין להבל.

**ויהי בהיותם בשדה** (תיאור המקום) **ויקם קין אל הבל אחיו** (תיאור המעשה) **ויהרגהו** (תיאור התוצאה)

האם נוכל לענות על השאלה הראשונה מתוך הפסוקים הקודמים שקראנו?

**רש"י [ח]:** ויאמר קין אל הבל - נכנס עמו בדברי ריב ומצה להתגולל עליו להרגו,

ויש בזה מדרשי אגדה אך זה ישובו של מקרא:

**בראשית רבה [תיאודור-אלבק] פרשה כב (עמ' 213-214):**

'ויאמר קין אל הבל אחיו' (בראשית ד, ח) וגו'. **על מה היו הדינין אמורים?**

אמרו: **בוא ונחלק העולם**, אחד נטל את הקרקעות ואחד נטל המיטלטלין. דין אמר ארעא דאת קאים ידידי [זה אמר הארץ

שאתה עומד עליה שלי] היא ודין אמר מה דאת לביש ידידי הוא [זה אמר מה שאתה לבוש שלי]. דין אמר חלוש [זה אמר

פשוט (בגדיך)] ודין אמר פרוח [זה אמר פרח (באוויר ואל תעמוד על הקרקע)], מתוך כן 'ויקם קין אל הבל' (שם) וגו'.

**ר' יהושע** דסיכנין בשם ר' לוי שניהן נטלו את הקרקעות ושניהם נטלו המיטלטלין. ועל מה היו אותן הדינין, **זה אמר**

**בתחומי בית המקדש ניבנה זה אמר בתחומי** 'ויהי בהיותם בשדה' (שם), אין שדה אלא בית המקדש, היך מה דאת אמר

'ציון שדה תחרש' (מיכה ג, יב), מתוך כן 'ויקם קין' (בראשית ד, ח) וגו'.

**יהודה בר' אמר על חוה הראשונה היו הדינין.** אמר ר' איבו חוה ראשונה חזרה לעפרה. ועל מה היו הדינין, אמר ר' **הונא**

תאומה יתירה נולדה עם הבל, זה א' אני נוטלה זה אומר אני נוטלה, זה א' אני נוטלה שאני בכור זה א' אני נוטלה שנולדה

עימי. 'ויקם קין' (שם) וגו'